

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXVII. — Izdan in razposlan dne 8. julija 1902.

Vsebina: (Št. 136—139.) 136. Zakon o izpremembi zakona z dne 28. marca 1892. l. zastran dodeljevanja brezobrestnih naprejščin za obnovo vinogradov, ki jih je uničila trtna uš. — 137. Ukaz o dodeljevanju naprejščin v obnovo vinogradov, ki jih je uničila trtna uš. — 138. Ukaz o ovedbi vsebine alkohola v melisovcu, izvažanem čez carinsko mejo, v namen plačevanja davščine od žganja. — 139. Ukaz o izpremembi §§. 42 do 46 h kazenskemu pravnemu redu izdanega izvršitvenega predpisa z dne 19. novembra 1873. l. in ministrskega ukaza z dne 16. decembra 1895. l.

136.

Zakon z dne 4. aprila 1902. l.

o izpremembi zakona z dne 28. marca 1892. l. (drž. zak. št. 61) zastran dodeljevanja brezobrestnih naprejščin za obnovo vinogradov, ki jih je uničila trtna uš.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

Člen I.

Odstavka 5 in 6 z zakonom z dne 28. marca 1892. l. (drž. zak. št. 61) izpremenjenega člena II zakona z dne 3. oktobra 1891. l. (drž. zak. št. 150) izgubita v svojem sedanjem besedilu moč in naj se v bodoče glasita tako:

„Dodeljevanje takih naprejščin je praviloma odvisno od tega, da dobi prosilec naprejščine enako podporo iz deželnih sredstev. Izjemoma pa lahko poljedelski minister v ozira vrednih primerih dovoli zajme, ki presegajo iz deželnih sredstev dodeljene naprejščine.“

Po poljedelskem ministru dovoljene naprejščine se bodo, ako se delovni črtež za obnovo vinogradov izvršuje v redu, izplačevale v obrokih, ki ustrezajo temu črtežu.

Vračevanje vseh tistih brezobrestnih državnih naprejščin, ki so bile dodeljene na podstavi zakona

z dne 28. marca 1892. l. (drž. zak. št. 61) v letih 1892., 1893., 1894., 1895., in 1896., se začne s šestnajstim koledarskim letom počenši s čašom, ko se je izročil prvi delni znesek naprejščine, in izvrši v petnajstih enakih letnih obrokih, ki sledé neposredno drug drugemu. Od leta 1897. naprej izplačane državne naprejščine se vrnejo v dvajsetih enakih neposredno drug drugemu sledečih letnih obrokih, katerih prvi dospe ob začetku enajstega koledarskega leta, računaje od izplačila prvega delnega zneska naprejščine.“

Člen II.

Izvršiti ta zakon je naročeno Mojemu ministru za poljedelstvo in Mojemu finančnemu ministru.

V Schönbrunu, 4. dne aprila 1902.

Franc Jožef s. r.

Koerber s. r.

Böhm s. r.

Giovanelli s. r.

137.

Ukaz poljedelskega ministrstva z dne 11. junija 1902. l.

o dodeljevanju naprejščin v obnovo vinogradov, ki jih je uničila trtna uš.

Z ozirom na delovito izpremembo določil člena II zakonov z dne 3. oktobra 1891. l. (drž

zak. št. 150) in z dne 28. marca 1892. l. (drž. zak. št. 61) o dodeljevanju ugodnosti in podpor vsled poškodb, narejenih po trtni uši (*Phylloxera vastatrix*), ki se je zgodila z zakonom z dne 4. aprila 1902. l. (drž. zak. št. 136), se razveljavlja ukaz poljedelskega ministrstva z dne 29. marca 1892. l. (drž. zak. št. 62) in namesto njega se ukazuje tako:

§. 1.

Kadar je v kaki občini trtna uš nastopila pustošič in so zadeti zemljiški posestniki začasno prišli v stisko, tedaj smé poljedelski minister z namenom, da se uničeni vinogradi zopet obnové, bodi da se ta obnova izvrši precej potem, ko je bil vinski nasad opustošen, ali pa da so med tem okužene parcele bile drugače obdelovane, dodeljevati brezobrestne naprejščine, in sicer:

- a) neposredno posameznemu zadetemu zemljiškemu posestniku, ali
- b) občini kakor taki, ali
- c) zadrugi zadetih zemljiških posestnikov, ustanovljeni z omejenim ali neomejenim poroštvom v zmislu zakona z dne 9. aprila 1873. l. (drž. zak. št. 70), ali naposled
- d) društvu, ki ima po svojih pravilih namen, v dotični občini pospeševati zemljedelstvo sploh ali vinarstvo še posebej.

Prosilec naprejščine, naj pripada kateri koli ravnikar pod a) do d) imenovani vrsti, mora svojo dotično (po členu III zakona z dne 3. oktobra 1891. l. [drž. zak. št. 150] kolka prosto) prošnjo vložiti pri političnem okrajnem oblastvu.

§. 2.

Vloga mora — poleg drugih, namenu ustrežajočih podatkov — soseбно izkazati:

- a) stroške, ki se vidijo potrebni za namerjano obnovitev vinskih nasadov, in pa za to delo narejeni delovni črtež;
- b) zagotovilo, ki se ponuja zato, da se bo naprejščina o svojem času vrnila, oziroma razložitev razmer, na katere se morda opira kaka prošnja za naprejščino brez zagotovila.

§. 3.

Politično okrajno oblastvo naj — ko ové in dopraša, kar bi še bilo potreba — vlogo predloži

političnemu deželnemu oblastvu, ter naj ob enem podá svoje mnenje ne samo o stvarih, ki so po zakonu z dne 3. oktobra 1891. l. (drž. zak. št. 150) splošni pogoj za dodelitev naprejščine (da je namreč trtna uš pustošič nastopila in da so prizadeti zemljiški posestniki v začasni stiski), ampak tudi o prošnji sami sploh in pa gledé na njeni posameznosti, pri čemer se je ozirati na določilo nastopnega §. 5, kolikor gré za vprašanje zagotovila.

§. 4.

Politično deželno oblastvo naj, ako je ustrezno splošnemu zakonitemu pogoju za dodelitev naprejščine (§. 3), nadalje poistini, ali se je ustreglo tudi v odstavku 2 in 3 člena I zakona z dne 4. aprila 1902. l. (drž. zak. št. 136) oznamenjenemu zahtevku, da se bo namreč iz deželnih sredstev dala podpora, ter naj potem vlogo predloži v odločitev poljedelskemu ministrstvu ob enem sè svojimi predlogi, ki se tičejo dodelitve in višine naprejščine in pa vseh drugačnih s tem združenih vprašanj (zagotovila, delovnega črteža).

§. 5.

Gledé vprašanja, ali naj se sploh zahteva zagotovilo, da se bo naprejščina o svojem času povrnila, in pa ali je moči o zagotovitlu, katero je ponudil prosilec naprejščine, že naprej vedeti, da bo zado stovalo, oziroma pri predlogih, katere je staviti, morajo se politična oblastva prve in druge stopnje ravnati po določilih zakona z dne 28. marca 1892. l. (drž. zak. št. 61) (odstavek 3 in 4 v tem zakonu določenega besedila člena II zakona z dne 3. oktobra 1891. l. [drž. zak. št. 150]) in v meji teh določil po naslednjih načelih:

- a) V tem ko je tedaj, kadar je naprejščino dodeliti neposredno posameznemu zemljiškemu posestniku (§. 1, lit. a), dajanje (knjižnega) zagotovila pravilo in je dodelitev naprejščine brez zagotovila samo izjema, bode ob dodeljevanju naprejščine kaki občini, kaki zadrugi ali kakemu društvu (§. 1, lit. b, c, d) zahtevati zagotovilo samó takrat, kadar se to vidi potrebno vsled posebnih razmer;
- b) kar se tiče izmere zagotovila, je pomisliti, da gré v zmislu zakonitega pogoja za podporo takih zemljiških posestnikov, ki so vsled pustošenja trtne uši že prišli v začasno stisko, zatorej bi duhu in namenu zakona ne ustrezalo, ako bi se dodelitev naprejščine hotela odbiti zato, ker zemljiškemu posestniku ravno zavoljo njegove stiske ni mogoče dati takega zagotovila,

kakor bi se od njega terjalo v normalnih razmerah;

- c) marveč se je posebno ozirati na to, ali morejo vse v posameznem primeru dane razmere dajati večje ali manjše poroštvo za to, da se bo naprejščina za obnovo vinskih nasadov porabila vestno in pravilno, takó, da čim večje se izkaže to poroštvo, tem manjše smé biti materialno zagotovilo, katero je zahtevati, in da se to smé celó popolnoma izpregledati.

§. 6.

Ako dovoli poljedelsko ministrstvo kako naprejščino, se ustanové ob enem obroki, v katerih se bo v zmyslu četrtega odstavka člena I zakona z dne 4. aprila 1902. l. (drž. zak. št. 136) izplačevala v soglasju z delovnim črtežem, s pogojem, da se ta črtež v redu izvršuje. Hkratu se določi leto, s katerim počenši se bo morala naprejščina vračevati po zadnjem odstavku pravkar oznamenjenega člena v 20 enakih letnih obrokih, ki sledé neposredno drug drugemu.

§. 7.

Kadar se z izrecilom poljedelskega ministrstva poistini, da so se dela, katera je bilo po delovnem črtežu izvršiti, opustila neopravičeno ali pa očitno izvršila malomarno in neprimerno, tedaj neha pravica do morda še ne dobljenega delnega zneska dovoljene naprejščine.

§. 8.

Uradna dejanja, katera je opraviti po zakonu oziroma po tem ukazu, izvršiti je vedno kar se dá naglo; političnim deželnim oblastvom se daje na voljo, primerno dogovoriti se v ta namen z dotičnimi deželnimi odbori, da se bo ob enem ali skupno obravnavalo o prošnjah za naprejščine na eni strani iz državnih, na drugi strani iz deželnih sredstev, in pa porazumno z deželnimi odbori, eventualno tudi samostojno dodeljevati okrajnim oblastvom obrazce za to, da se dotična opravila laže in hitreje izvršé, in, ako treba, izdajati tudi podrobnejša meritorična navodila v mejah zakona in pa tega ukaza.

Politična deželna oblastva morajo nadalje z dotičnimi deželnimi odbori dogovoriti primerne uredbe o tem, da se po veččakah nadzoruje izvrševanje delovnih črtežev, za katere so se dodelile naprejščine iz državnih in deželnih sredstev, in poskrbeti za to, da se kolikor moči o pravem času naznanijo tisti primeri, v katerih bi se delovni črtež ne izvrševal

v redu in bi potemtakem bilo treba uporabljati določila §. 7.

Dogovore, katere bodo politična deželna oblastva v spredaj omenjenih ozirih sklenila z deželnimi odbori, je naznanjati poljedelskemu ministru.

Giovanelli s. r.

138.

Ukaz finančnega ministrstva z dne 26. junija 1902. l.

o ovedbi vsebine alkohola v melisovcu, izvažanem čez carinsko mejo, v namen plačevanja davščine od žganja.

V porazumu s c. kr. trgovinskim ministrom in z udeleženi kraljevimi ogrskimi ministri ter dopolnjujé §. 4, lit. b, prvi oddelek razpisa finančnega ministrstva z dne 20. julija 1899. l. (drž. zak. št. 125) se zaukazuje, da je ob carinsko-uradnem odpravljanju melisovca dajati preračunu davščine od žganja v podstavo 90° vsebine alkohola, ako se ne oveda z resnično poizvedbo.

Böhm s. r.

139.

Ukaz pravosodnega ministrstva v porazumu z ministrom za notranje stvari z dne 27. junija 1902. l.

o izpremembi §§. 42 do 46 h kazenskemu pravdnemu redu izdanega izvršitvenega predpisa z dne 19. novembra 1873. l. (drž. zak. št. 152) in ministrskega ukaza z dne 16. decembra 1895. l. (drž. zak. št. 199).

Nadpis pred §. 42 izvršitvenega predpisa z dne 19. novembra 1873. l. (drž. zak. št. 152) naj se sedaj glasi: „b) Stroški preiskovalnega zapora in izvršitve kazni na svobodi“. Nadalje naj se glase:

§. 42.

Predsedništva viših deželnih sodnij naj vsako leto na podstavi računov o kazenskih stroških vseh sodnij svojega okoliša preračunijo skupno vsoto

resničnega potroška prejšnjega leta za hrano, ležišče, kurjavo, svečavo, nabavo in snaženje perila in obleke (izločivši stroške za bolezni in porode, ki jih je povrniti posebej) za vse jetnike brez razlike vrste njihovega zavora. To skupno vsoto je deliti s številom vseh zapornih dni prejšnjega leta (preiskovalni zapor, kazenski zapor, zapor za tuje upravne stroke) in tako ovedeti poprečni znesek stroškov oskrbe, ki pride na dan na vsakega jetnika. Na ulomke vinarjev se ni ozirati.

Ovedeni znesek je dati v podstavo povračilom stroškov prihodnjega leta, ne da bi se delala razlika med okrajnimi sodnijami in sodnimi dvori. Od tega načina preračuna je odstopiti samo v izjemnih primerih, oznamenjenih v §. 387 k. p. r., če se namreč v teku leta pokažejo prav znatne izpremembe cen ali ako so z ozirom na posamezne sodnije jako velike razlike v cenah gledé živil.

§. 43.

Stroške za stražo in upravo (§. 388 k. p. r.) je preračunati za triletno dobo. V ta namen je preračunati v zadnjih treh minolih letih pri vseh sodnijah okoliša više deželne sodnije nastali resnični potrošek za plačilo jetniškimi uradnikom, nadzornim oiganom in drugim upravnim osebam, za vzdrževanje jetniških prostorov in druge hišne potrebščine, za nabavo in izboljšavo inventarnih reči, za delovni obrat in za druge jetniške namene, končno za priskrbovanje pisarniških potrebščin v ječah sodnih dvorov. Od skupne vsote je odbiti vsoto dohodkov iz delovnega obrata. Iz podatka je enako, kakor v §. 42, prvem odstavku, z delitvijo s skupnim številom zapornih dni teh treh let (preiskovalni zapor, kazenski zapor in zapor za tuje upravne stroke) preračunati poprečni znesek stroškov straže in uprave, ki pride na en zaporni dan.

§. 44.

Stroške za izvršitev kazni na svobodi v kaznilnicah ustanovi pravosodno ministrstvo po načelih,

postavljenih v §. 42 in 43, toda tudi z ozirom na oskrbo za dobo 3 let. Ti stroški se preračunijo v skupni poprečnini za vse moške kaznilnice na eni strani, za vse ženske kaznilnice na drugi strani.

§. 45.

Više deželne sodnije naj po §. 42 in 43 ovedene na en zaporni dan pripadajoče zneske za oskrbo in za stražo ter upravo pravočasno naznanijo pravosodnemu ministrstvu. Pravosodno ministrstvo razglasi potem vsako leto za naslednje leto v ukazniku pravosodnega ministrstva odškodnino za preiskovalni zapor (oskrbo) in za kazenski zapor sodnih ječ (oskrbo, stražo in upravo) po posameznih okoliših viših deželnih sodnij, nadalje za kazenski zapor v kaznilnicah (ločeno po moških in ženskih kaznilnicah).

Na podstavi tega razglasa naj predsedništva viših deželnih sodnij razglasijo v uradnih listih dežel svojega okoliša odškodnino za kazenski zapor v kaznilnicah in za svoj okoliš veljajoče zneske za preiskovalni zapor in kazenski zapor sodnih ječ.

§. 46.

Obsojencem, pri katerih se spozna, da se dadó stroški kazenskega postopanja izterjati, je stroške preiskovalnega zavora in kazenskega zavora predpisati v ustanovljenih enotnih zneskih.

V primeru polne prehrane iz svojega odpade predpis na oskrbo pripadajočih stroškov, torej pri preiskovalnem zavoru vsak predpis. Na postranske stroške (kurjavo, svečavo i. e.), ki jih ni poravnala zaprta oseba, se v tem primeru ni ozirati. Samo delovita prehrana iz svojega ne pride v poštev.

Stroške za bolezni in porod, ki jih je posebej povrniti po §. 387 in 388 k. p. r., je predpisati samo toliko, kolikor so posebni stroški, neobseženi v splošnih zdravstvenih izdatkih jetnišnice.

Koerber s. r.

Spens s. r.